หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการปรับปรุงพื้นที่ปาชายเลนบริเวณเมืองใหม่

ชลบุรี เพื่อการอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นักศึกษา นายทศพร อภิปรัชญาธร

รหัสประจำตัว 48063402

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา ตถาปัตยกรรม

W.A. 2550

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.สุรศักดิ์ กังขาว

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ตร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพพื้นที่ปัจจุบันด้านกายภาพในเขตพื้นที่ปา ขายเลนบริเวณเมืองใหม่ชลบุรี ศึกษาความต้องการและความคิดเห็นของประชาชน นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และเสนอเป็นแนวทางการปรับปรุงพื้นที่ปาชายเลนบริเวณเมือง ใหม่ชลบุรี เพื่อการอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชน จำนวน 95 คน,นักท่องเที่ยว จำนวน 60 คน และเจ้าหน้าที่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ปา ชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ออกเป็น 2 แบบ คือ แบบสำรวจ เพื่อเก็บข้อมูลลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โดยเป็นการสำรวจ ด้วยตัวเอง และการสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาความต้องการและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันทางกายภาพของพื้นที่ปาชายเลนบริเวณเมืองใหม่ชลบุรี
แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ ได้แก่ ปาชายเลนที่อยู่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และปาชายเลนใน
บริเวณพื้นที่โดยรอบ ซึ่งปัจจุบันพื้นที่ปาชายเลนที่อยู่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติบางส่วนและปาชายเลน
ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง ยังชาดกระบวนการวางแผนจัดการที่ดี และไม่มีการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
และเหมาะสม ซึ่งจะก่อให้เกิดผลต่อภาพลักษณ์ของเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่แถบบริเวณปา
ชายเลนเมืองใหม่ชลบุรีนั้น มีอาคารของหน่วยงานราชการตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น ประชาชน
ทั้งภายนอก และภายในพื้นที่จำเป็นที่จะต้องเข้ามาติดต่อราชการและเข้ามาใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าว
อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมชุมชนต่าง ๆ เช่น ตลาดนัด เป็นต้น จึงส่งผลกระทบให้มีการบุกรุกทำลาย
พื้นที่ปาชายเลนและบริเวณใกล้เคียงมากขึ้นด้วย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่ปาชายเลน เพื่อการอนุรักษ์และการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ โดยกำหนดออกเป็น 6 หัวข้อ ดังนี้

- 1. เขตหวงห้าม (Strict Nature Reserve Zone) กำหนดให้เป็นพื้นที่หวงห้ามอย่างขัดเจน เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายเพราะเป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบาง
- 2. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone) กำหนดให้เป็นพื้นที่สงวนอย่างขัดเจน เป็น พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ควรค่าแก่การอนุรักษ์และก่อให้เกิดจุดเด่นที่สำคัญของพื้นที่เช่นกัน
- 3. เขตฟื้นฟูสภาพทางธรรมชาติ (Recovery Zone) กำหนดพื้นที่เพื่อปรับปรุงพื้นที่ป่าชาย เลนที่ถูกทำลาย ให้กลับคืนสู่สภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ตามเดิม
- 4. เขตศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone) กำหนดพื้นที่ให้เป็นพื้นที่ศึกษา ความรู้ทางธรรมชาติอย่างซัดเจน โดยจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนีเวศและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้มากขึ้น
- 5. เขตบริการ (Intensive Use Zone) กำหนดเป็นเขตพื้นที่ไว้รองรับการพัฒนาสิ่งอำนวย ความสะดวกแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกับความต้องการ
- 6. เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone) กำหนดและแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนให้เป็นพื้นที่ที่ สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเต็มที่และเหมาะสม

Thesis Title Improvement of the mangrove forest area in muang mai

chonburi to the conservation and ecotourism

Student Mr.Tossaporn Apipratchayatorn

Student ID. 48063402

Degree Master of Industrial Education

Program Architecture

Year 2007

Thesis Advisor Associate Professor Surasak Kangkhao

Thesis Co-Advisor Assistant Professor Dr.Lertlak Klinhom

ABSTRACT

The purpose of this research were to study the present physical environment of the mangroves forest area in Muang Mai Chonburl to be finding requirement and opinion of local people, tourists, and staffs who worked in the mangroves and nature conservation for ecotourism center. This research could suggest for improving the mangroves forest area in Muang Mai Chonburi to the conservation and ecotourism. The amount of sample groups for this research were 95 local peoples,60 tourists and 15 staffs of the mangrove and nature conservation for ecotourism center in Chonburi. The instruments used in this research were devided 2 items; 1. The survey technics for the physical area data collection. 2. The interview technics for study requirement and opinion of samples. The statistics analysis was percentage.

The results found out that the present physical environment of the mangroves could be divided into two parts, which were the mangroves in the conservation center and the mangroves outside the center, Those areas mentioned, were not good enough for management and there was no proper improvement. Which will create negative image of the city, especially the mangrove at Muang Mai, there were too many government buildings, so many people from all around Chonburi has to come there for official communition. There others community activities such as market fairs, this also impacted to the mangroves and the around area.

The researcher has found the solutions to improve of the mangrove forest area in Muang Mai Chonburi to the conservation and ecotourism, there were six of them.

- Strict Nature Reserve Zone, was very fragile, it will be very strict for anyone to enter.
- Primitive Zone, was enrich in nature resources this area will be very worth for the reservation because it will be the image of this area.
  - 3. Recovery Zone, was for recovery mangroves.
- Outdoor Recreation Zone, was for education and ecotourism and would be provide more accommodations.
- Intensive Use Zone, was for facility development people and government officers.
  - 6. Special Use Zone, was for other profitable.